

BARCS és VIDÉKE

TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.	Felolós szerkesztő és kiadó Skrábanek Géza.	Egész évre 4 frt, félévre 2 frt, negyedévre 1 ft Nyilttér sora 20 kr. Hirdetések nagyság szerint.
--	--	---

Képviselő testületi gyűlés és a járásbiróság helye.

A járásbiróság vajudó ügye egy lépéssel közeledett a megvalósulásához, a mennyiben f. hó 15-én tartott községi képviselő testületi gyűlésen pár szó többséggel elhatározott, miszerint a járásbiróság székhelye a jelenlegi községi ház legyen és utóbbi pedig a megveendő, tőzsonszéd-ságban levő Stadlmann féle házba helyeztessék át.

A gyűlés letolyása elég izgató volt, jellemzésül szolgáljon, hogy ezen indítvány mellett a szorosán vett baresi polgárok, eliene pedig a barestelepiek foglaltak állást.

Mielőtt ennek érdemleges kritikájába bocsátkoznánk, csak egy pár szóval akarunk rámutatni Bares község fejlődését rákfeneként hátráltató anomáliájára, a melyet úgy hívunk: Bares és Barestelep. Ideje volna, hogy ezen földrajzilag tulajdonképen nem létező, csupán a vasutak által fenntartott állomáskülömbséget jelző fogalom zavart megszüntessék, hiszen az egykori Barestelep mamár annyira összeépült Baressal, hogy az idegen

ezen megkülönböztetést csak gúnymosolylyal fogadja, mert csupán csak egységes és nem diverzáló Bares képes kifelé erejét kifejtetni.

Vétkeztek e tekintetben az ugynevezett barestelepiek is, midőn egy pár év előtt, összeesőleg ép Bares fejlődésének tetőpontjával, abban a nagyvási mániában szenvedő indítványukkal hozakodtak elő, hogy ők Barestól különválni akarnának, mely szapanbuborékszerű tervhez sem a földrajzi, sem az elváláshoz szükséges egyéb más alap nem volt meg, így tehát a kísérlet szőrös-tül, bőrös-tül csakhamar elenyészett, viszont hányszor lesz az ugynevezett, a kereskedelmet és forgalmat képviselő Barestelep fejlődése, a baresiak által hátráltatva. Ennek hátránya pedig természetesen végeredményben az összes adófizető polgárokat érinti.

Ha igaz, hogy egyetértés mellett a kis dolgok fellendülnek, egyenetlenség mellett pedig a nagyobbak is szétmállanak, úgy ennek értelmében most volna nekünk leginkább szükségünk az egyetértésre, együttakaró működésre. Fontolják ezt meg jól vezető férfiaink, és okuljanak a kép-

viselő testület jelzett széthuzó, a községi érdekeket épen nem előmozdító határozatán.

Az Irisz almája ismét csak Bares és Barestelep. Mindegyiknek van mit féltetni egymástól, és ezen közben figyelmen kívül hagyják azt, hogy az ezen gyűlésen hozott határozat okvetlenül újabb és még nagyobb pótadót fog a községre róni, végtelen kicsinyes érdek folytán, pedig ez most kikerülhető és a czélt egy más jelzett idő módon is érhetjük el.

Bennünket a czél és eszme szolgáltatásban semminemű személyes érdekek vagy animozitások nem vezethetnek, tartozó kötelességünk az igazság mellett leplezetlenül állást foglalni. Kétségtelen dolog, a legalkalmasabb járásbirósági helyiség volna a szolgabíró palotája, s ha már a község állítólag megkötötte magát a főszolgabíróiak 20 évre terjedő szerződésével, a járásbiróság részére még mindig elegendő helyiség volna a község tulajdonából az esetleg csekélylyel kibővitendő ovoda, s ez utóbbi részére ugyancsak a Fischer féle ház, míg végre elérkeznék az idő, hogy a járásbiróság az őt forgalmánál fogva jobban megillető palotába átköltözködjék. De

T Á R C Z A.

Találkozás.

Szerették egymást éjőn, forrón,
Aztán csalódva váltak el.
S találkoztak. A nővel férfi
És más nő volt a férfivel.

Egymásra néztek. Mint a villám
Czikkázott a két pillantás.
A férfi mondá: milyen sápadt!
A nő mondá: ez hát a más?

Nem volt szemükben szemrehányás,
Se gyűlölet, se szerelem.
Egy perczig nézték egymást, nézték;
Oly sóváran s oly hidegen.

Aztán elmentek egymás mellett.
Egyik sem nézett vissza se.
Szerették egymást és családokat . . .
Elhangzott dal, igaz mese!

De azon éjjel nem záródtak
Átomra a nő szemei.

Nem tudta mért? A szíve úgy fájt
És hosszan folytak könnyei.

A férfi ült új kedvesénél,
Aki esőkkel hízeltkedett
S a férfi szólt: ó ne esőkolj meg,
Ne esőkolj meg ma engemet.

. . . Két ajk száraz maradt az éjen
S egy párna telt meg könnyekkel . . .
Szerették egymást éjőn, forrón,
Aztán csalódva váltak el.

Desiderius

. . . Non consummatum.

— A Fővárosi Nyári Színház kulisszái mögül. —

M. kisasszony, a Fővárosi Nyári Színház egyik legesinosabb, legszemrevalóbb kardalosnője egy szép napon eltö-kélte, hogy biz ő férjhez megy. Mert igaz ugyan, hogy a férfiak egytől-egyig kiállhatatlanok és nagy döreség kell ahhoz, hogy valaki egész életére lekösse magát egy kiállhatatlan emberhez — de hát végre is mit tehet egy szegény elhagya-

tott leány?.. Mégis jól esik, ha vanvalaki, akinek elpanaszolhatjuk bajainkat a kinek azt kötelessége azt meghallgatni; akinek be-lecsimpaszkodhatunk a karjába, amikor akarunk és végig döcögünk vagy végig tánczo-lunk vele az élet nehéz utain; akin bátr-an kiönthetjük szeszélyeinket és aki kö-teles megvédeni bennünket a „legveszélyesebb” helyzetekben is.

Ilyenféle gondolatok kergették egy-mást fejcséskéjében, midőn egy bus ária ütötte meg fülét.

Körista élet
Be kutya kenyér,
Ordítani rongyos
Harminez forintér . . .

Vajjon ki énekelhet oly szivetrázóan?

A bájos kardalosnő kíváncsian te-kint hátra és K. . . kardalost látja maga mellett, aki egy közfalnak támaszkodva, felbámult a szuffitákra és úgy dudolga-tott.

Nem nagyon fiatal, hanem azért sze-retetre méltó emberke, aztán nagyon szor-galmas, jámbor férfiú, aki a légynek sem vét soha. Az igazgató ur is nagyon sze-reteti. Szóval K. ur szeretetreméltóság dol-

ezen vázolt, a körülmények folytán kézzelfogható terv keresztül vitele költségbe alig kerülne, míg ha a jelenlegi községi háznak átengedésével a Stadlmann féle ház megvétele a községre nézve ismételtén csak nagy megterheléssel járna; a mellett, hogy a Stadlmann féle háznak nincs is elegendő helyisége egy községi ház számára, még oly ósdi állapotban is leledzik állítólagos 8 ezer forintos ára mellett, hogy a puszta átalakítása a vételáron kívül jóformán maga annyiba kerülne, mint az ovodának és a másik ingatlanátalakítása. Tegyük fel, hogy az e hó 15-én tartott képviselőtestületi közgyűlés határozata meg nem fellebbeztetve jogerőre emelkednék, ismét egy közel 20 ezer forintba kerülő terhet jelentene és pedig: házvételt által 8500 frt, átalakítás 2500 frt, jegyzői-lak és egyéb toldalékok 9 ezer frt.

A terv előnye csak az volna egyedül, hogy a járásbiróság a szolgabirósággal azonosan egy szép alkalmas épületre tenne szert, és bent volna a legszorosabban vett Barcon, míg az ettől alig 300 lépésre levő inkább központi, de azért ép úgy még Barcon levő községi ingatlanokat már Barstelep felé gravitálónak számítanak, s ezen csak látszólagos gravitálást már bibinek tekintik. Legyen tehát inkább több költség, több pótadó, Stadlmann féle ósdi ház, s veszeszen kiesinyeskedések miatt az ezen járásbiróság ügye, de az Isten szent szerelméért Barstelep ne győzze le Baresot; és ti boldog Barcs és telepiek! fizessetek együttesen. Vederemo!

Petőfi emléke

Országszerte megindult a hazafias mozgalom, hogy hősi halállal halt nagy lírikusunk emlékét most 50 év múltán

gában első helyen áll a kardalások között.

M. kisasszonynak villámként járta át az agyát egy gondolat.

— Mi lelte őnt, kedves barátom?

— Hogy mi lelt? Nem tetszik látni? Tele vagyok bubánattal, keserőséggel. Tessék elhinni, kisasszony, hogy disznó unalmas lesz az élet.

Nem adok érte egy fityinget sem.

M. kisasszony felsóhajtott.

— Oh oh! . . .

— Haj, haj! . . .

— Mondja csak: mért nem házassodik meg?

— Miért? Mert nem lehet.

— Barátom mondok egyet: ön unalmasnak találja az életét; én is; szeretne változtatni rajta; én is. Nos. . .

— Haljunk meg.

— Dehogy! Vegyen feleségül. Ha gázsíkat összerakjuk, szépen megélhetünk.

— Komolyan beszél?

— A legkomolyabban.

azzal a kegyelettel, olyan imponáló ünnepel üljük meg, a melyet csak megérdemel szabadságharcunk Tyrtaeusa, ki Romulusként félisten módjára hirtelen eltűnt szemünk elő, hogy annál esodásabb legyen az alakja, legendává nőjön ki a sorsa s bár halála bizonyos, mindvégiglen várjuk, folyton emlegessük, egyre szeressük, látni-hallani óhajtjuk. A mint dalait mindannyian énekeljük, költeményeit áhitattal, tüzzel olvassák mindenek, nincs csak egy is közöttünk, ki nevét ne ismerné, — ép úgy senki sem akadhat, ki Petőfi ünnepén ne venne részt és ne ragaszkodnék mindalhoz, mi most, az ünneplő hangulat közbe, Petőfira emlékezteti, a mi Petőfi díesőségét hirdeti. Ünneplni fog július 30-án az egész nemzet és ünnep lesz mindama helyeken, melyek Petőfivel valami foglalkozásban vannak. Ilyen ünnep készül a fővárosban Petőfinek ama nagy művészi emléke előtt is, melyen mint a szabadságharc eszméjének legideálisabb megtestesítője, Petőfi áll az első helyen; körülötte a győzelemre rohanó honvédsereg, melynek diadal-mámora Petőfi arcán verődik vissza. Petőfi emléke e kép: a nagy szelbeni esata-körkép („Petőfi Bem táborában“). A művészek ecsettel hirdetik rajta Petőfi díesőségét, a kép előtt pedig Petőfi irókartársai emelnek szót: Jókai Mór, Szász Károly, Gyulai Pál, Vadnay Károly stb., hogy elmondják emlékezéseiket Petőfiről. A körképtársaság ugyanis emlékezetessé akarva tenni e félszázados fordulót, a leg-tökéletesebb Edisonféle fonográfon megszólaltatja Petőfinek még élő minden iró-kartársát, kik őt személyesen ismerték s a kik e ezélből írott Petőfi-emlékezéseiket bementdák a fonográfba. Kettős ezélt ért el ezzel. Élő emlékeket gyűjtött Petőfiről s megörökítette azok hangját is, kik maguk is a nagy időknék nagy tanúi, irodalmunk legjelesebbjei. Ez élőszó-gyűjtemény aztán a Petőfi-ház ereklyéi közé kerül, hogy késő unokáink is hallhassák e nagyjaink szavát, a mint Petőfit magasztalják. E gyűjtemény már most is a közönség rendelkezésére áll s a körkép látogatói minden nap díjtalanul hallhatják az említett szavát. S hogy a külső keret is megfeleljen a nagy időkre való

— Oh kisasszony, ha belém látna! . . . Itt a kezem.

És megtörtént az eljegyzés és megtörtént a kihirdetés és megkötött a matrimonium tridentinum.

K. ur az örömtől sugárzó arccal vezeti ki feleségét a templomból. Hejh, mégis csak igaz az, hogy „páros élet a legszebb a világon. . .“

A fiatal asszonyka lakására mentek és amint „ketteeskén“ maradtak, K. ur deklamálni kezdett a szerelemről; majd felbámult a plafondra és egy nagyot sóhajtott. Végül kitárta reszkető karjait és oda szólt hitveséhez:

— Jer keblemre tubiczám!

— Az asszonyka kérdőleg bámult férjére és a lehető legnaivabb hangon kérdezte:

— Mit csináljak én az ön keblemén?

— Te, te, te kis hamis!

— Kérem, ne tegezzen!

— Hiszen férjed vagyok.

— Nos, ez még fel nem jogosítja

visszaemlékezéseknék, gr. Kreith Béla nagyértékű 48-as ereklyemuzeumának színet-javát a körkép épületében helyezte el, s ezeket a körkép látogatói szintén díjtalanul tekinthetik meg. Hogy pedig mindenki, a köznép is áldozhasson e helyütt Petőfi s a nagy idők emlékének, a körképtársaság 50 krról, 30 krra szállította le a belépő díjat s ennek is egy részét a Petőfi-ház javára ajánlotta föl. Végezetül Petőfi és Bem képmását feltüntető emlékérmeket veretett a körkép társaság, melyek árának egy része szintén a Petőfi-ház javára esik, hogy a közönség ez indirekt adományozásával is minél előbb fölépíthesse az áldozatkész magyar népet a Hazát, melybe azért fogunk záródokolni, hogy ott Petőfi ereklyéinek látvány lelkesedést, haza- és szabadságszeretetet tanuljunk Petőfitől.

Hirek

— **Értekezlet.** Csütörtökön a „Garni vendéglőben igen élénk és népes értekezlet volt azon tárgy körül, melyről lapunk mai száma is vezérezkékében foglalkozik. Ugyanis a telepí virilisták több baresi virilistával egyetértőleg meg akarják fellebbezni a képviselőtestület e hó 15-én tartott gyűlésének határozatát, mely szerint a leendő járásbiróság a mostani jegyzői iroda és lakás helyén lenne. Az értekezleten Kondrát Imre mint elnök, s Breuer Ferenc mint előadó szerepelt. Felolvasták a megye leiratát a közönséghez, továbbá ismertették erre vonatkozólag a községi képviselőtestület e hó 15-iki határozatát s ennek érvényesülése esetén a községre háruló sérelmeket, stb. Az értekezlet 5 tagu bizottságot választott a fellebbezés körüli tárgyak kidolgozására s a vele járó költségekre már a hely színen szép összeg gyűlt egybe. Az értekezlet komoly s jogos föllépésével megnyugtatt bennünket, hogy a hevenyézve csinált községi képviselőtestület 15-iki közgyűlés határozata nem fog érvényesülni. Mi, — kik e helyen a közönség érdekében foglalunk állást, eltekintve minden kiesinyes érdeket, s csupán az igazság útján haladunk, — nem bánjuk, ha a leendő járásbiróság helye mindjárt Barcs legszél-

önt arra, hogy tegezzen, vagy hogy a karjai közé vegyen.

— Hogyan; ön nem tudná, mi egy asszony kötelessége?

— Ne heveskedjék, kérem. Menjen szépen haza, pihenje ki a mai nap fáradsalmait és holnap jöjjön el ismét.

Hasztalan volt minden kérdés, minden ellenkezés; a férjnek távoznia kellett, hogy kipihenje a nap fáradsalmait.

Másnap az volt az első dolga, hogy meglátogassa a feleségét, aki nagyon közönyösen fogadta.

— Kedvesem, nem értelek.

— Sajnálom.

— De nem addig van ám! Azért vettelek nőül, hogy az enyém légy.

— Ugyan ne legyen olyan toladó!

— Talán nem szeretsz?

— Talán? . . . Bizonyosan.

— Akkor hát miért jöttél velem az oltár elé?

— Mert balga voltam. Tudja, kedves barátom, megdöntöttem a dolgot:

ső végén lesz is, csak szem előtt legyen tartva az, hogy a különben is sok pótlódó alatt nyögő községet ne terheljék egyesek kicsinyes érdeke miatt fölösleges költségekkel, mikor ennek semmi szükségét sem látjuk. Mert igenis, a járásbírósi helyiségének legalkalmasabb s legolcsóbb hely volna a község tulajdonát képező ovoda épület helyisége átalakítva. Először, mert ez a hely attól a szegény irigylett teleptől messze, nagyon messze áll, és bent van a tulajdonképeni Baresban. Másodszor pedig, mert hiszen csak igen rövid idő előtt, még a községi előjáróság is a mi nézetünket, mint leghelyesebbet osztotta s előre látólag azért vette meg a Fischer féle házat, hogy majd idővel a járásbírósi helyiségének átalakítandó ovoda oda helyeztessék át. És most ily hamar mire való e változás? Talán az a szegény adózó nép akarja ezt?

— **A Baresi Kerékpár-Egyesület** f. hó 23-án délután Szulokba tesz kirándulást az ott tartandó juliálisra. Ismerve a rossz utat, hisszük, hogy biciklistáink közül sokan nem fognak vállalkozni a kirándulásra, pedig hát bizony nekünk csak rossz utakban van részünk, ha nem akarunk mindig Slavóniába járni.

— **Az adófizetés határidejének kitolása.** A gazdaközönség, különösen a kisgazdák évek óta panaszkodnak a miatt, hogy adójukat augusztus 15-ig föltétlenül le kell fizetniök, különben végrehajtást vezetnek ellenük. A panasz alapoka tulajdonképen az, hogy a gabonát rögtön az aratás után kénytelen a gazda piacra vinni, mert egyéb pénzforrása ninesen. Így önkénytelenül is hozzájárul mindig ahhoz, hogy a gabona ára esőkennyjen. Lukács László pénzügyminiszter, — mint a „Nemzetgazdasági Szemle“ írja — segíteni akar e bajon, s behatóan tanulmányoztatja azt a kérdést, hogy mily módokat mellett lehetne az adófizetés határidejét esetleg későbbre kitolni.

— **A magyar nyelv apostalai.** A kaposvári közművelődési egyesület, Somogyi Ev. János kis-berki, és Haydn Sándor kereselgeti tanítókat egyenkint mégis csak jobb leánynak maradni.

— Megyek a paphoz.

— Tessék!

— De édes angyalom: gondolja meg magát. Képzeld magát az én helyzetembe. Gunyártya leszek a világnak.

— Bánom is én!

És a szegény, jámbor K. urnak, aki szeretetreméltóság dolgában első helyen áll a kóristák között, most válnia kell a feleségétől, aki merő szeszélyből esküdött neki örök hűséget.

Furesán esett, de megesett.

Vajjon mit szól ehhez az esethez H. Püspök?

Mert a válni akaró felek katolikusok, már pedig a Matrimonium Triduum értelmében a házasság szentség és ez esetben a házasság — pápai engedély nélkül — fel nem bontható.

Különben nem érdektelen jogi körülmény, hogy a katolikus házasság csak abban az egy esetben bontható föl, ha „... non consummatum“, amit magyarra lefordítani sem helyesen, sem okosan nem lehet, de nem is szokás.

Gutius.

20—20 forintnyi jutalomban részesítette, a magyar nyelv terjesztésében tanúsított buzgó tevékenységükért. Növendékeik közül a legérdemesebbek részére pedig diszes, kötött-példányú imakönyveket küldött nevezett egyesület a fenti tanítóknak kiosztás végett.

— **Juliális.** A baresi, pálfalusi és belesai iparos ifjuság által e hó 16-án, vasárnap tartott mulatság, — daczára a kedvező szép időjárásnak s iparos ifjaink buzgólkodásának a mulatság sikere körül — nem mondható látogatottnak s az ifjuságnak különösen nehezükre esett az, hogy az iparosság is nagyon távol maradt s így anyagilag is hátrányukra volt a rendezőségnek, a mennyiben a helyett, hogy némi összeget hozott volna a rendezett jótékony célra: az ovoda részére, kevés deficittel végződött. A mulatságon a következők fizettek felül: Reich Emil 60 kr., N. N. 50 kr., Stix Károly 20 kr., Fűredy N. 20 kr., Krämmer Antal 20 kr., Oberitter Adolf 10 kr., Oberitter Antal 10 kr., Neumann Gyula 10 kr., Schmidt Nándor 10 kr., Steiner N. 10 kr., Tausz Pál 10 kr., N. N. 10 kr., N. N. 10 kr., N. N. 10 kr., N. N. 10 kr., N. N. 10 kr., N. N. 10 kr.

— **Balaton Földvár.** Alig van Magyarországon fürdő, mely oly hamar tett szert a népszerűsége, mint gróf Széchenyinek a Balaton partján fekvő kies fürdőtelepe, hol mind sürűbben épített az előkelő világ szebbnél szebb villákat. A most beállt jobb idők alkalmával rohamosan emelkedik a fürdőző vendégek száma s jelenleg 180-at számlál, kik közt képviselve van a legelőkelőbb világ osztálya, u. m. grófok, bárók, földbirtokosok, irők, művészek stb. Megyénkből ott időzik többek közt gróf Széchenyi Imre, Tallián Gyula főispán családjával, a városunkból eltávozott Spur István mérnök családjával s többen. Szóval a most megjelent névlajstrom sorában országosan ismert előkelő neveket találunk, kik szívesen keresik fel a kies szép fürdőtelepet, a Balaton e büszkeségét.

Irodalom.

— **Schliemann Henrik.** Schliemann Henrik nagyon szegény családból született. Minden kinese fiatalága, törhetetlen akarata, kitartása és becsvágya volt. Kereskedőnek állott, hogy vagyont szerezve tehessen valamit az emberiségért. Küzdelmét szerencse kísérte és siker; sokszoros miliomossá lett. Közben, pihenő óráiban, a görög őskor tudományával foglalkozott, miben neje is segítette. Mikor dúsgazdagon elhagyta az izgalmas kereskedői pályát, óriás vagyonát a tudomány hasznára, az őskor ismeretének előbbre vitelére akarta használni. Ásatni kezdett azon a helyen, a hol kutatásai után az ősrégi Mykene romjait sejtette. Tudományos törekvéseiben is szerencsés volt. Egy egész város romjait sikerült kiásatnia; az első várost, melyet ismerünk, a legelső civilizatio nyomait találta meg és tárta fel. Az ő révén tudjuk, hogy a görög szellem minden kinesének elemei kölesönzöttek; a legrégebb művészi alkotásokon főként a babyloni és phoeniciai hatás érzik. Stílusának minden elemét kölesön vett a görög, de a kölesönadókénál nagyobb következetességgel fejlesztette, s teljes stílussá tudta összeolvasztani. A történetudományak s az életnek legnagyobb igazsága a fejlődés elve győzelmeskedett az ő kutatásai ré-

ven. Milliókai költött az ásatásokra, de a millióknaál drágább kincset vásárolt rajta: igazságot, történelmi bizonyosságot. Kutatásait maga írta meg könyvalakban. S az a szellem-óriás, az erkölcs és altruizmus e nagyszerű példája azzal mutatkozott be Tóth Bélának egy görög hajón: „Én semmi nagyot sem tettem. Nem vagyok semmi más; csupán modern nyugati agyvelő.“ Kutatásának kinesei most jutottak el hű reproductiókban a magyar közönséghez. Meghozta őket a „Nagy Képes Világtörténet“ 32. füzeté, mely a szövegben bőven szól a mykenei kultúráról. A tizenkét kötetes nagy munka szerkesztője Marczali Henrik, egyet. tanár, a görögökről szóló kötet szerzője dr. Gyomlay Gyula akadémikus. Egy kötet ára diszes félbörkötésben 2 frt; füzeteként is kapható 30 kr-ával. Megjelen minden héten egy füzet. Kapható a kiadóknál (Révai Testvérek, Irod. Int. Rt. Budapest, Üllői ut 18.) s minden hazai könyvkereskedés utján.

— **Kölesönkönyvtár.** Műpartoló olvasó közörségünk szives figyelmébe ajánljuk a baresi könyvnyomda és könyvkereskedésben legújabbán létesített magyar kölesönkönyvtárt, mely egyelőre közel 400 kötet könyvet tartalmaz melyről bátran elmondhatjuk, hogy a magyar irodalom gyöngyei, de képviselve van a külföldi remekirokból is. A magyar írókból képviselve van: **Jókai Mór, Mikszáth Kálmán, Herczeg Ferenc, Bródy Sándor, Pekár Gyula, Bársony, Gárdonyi G. Szomaházy, Beniczky-né,** a külföldi írók közül: **Ohnet, Feuille, Daudet, Lindau, Theuriet, Prévost Groker, Cherbulies, Carmen Sylva** stb. stb. és a mit még különösen hangsúlyozni kívánunk, hogy a könyvtár fennt nevezett írók legjobb s legújabb műveit tartalmazza, mely a könyvkereskedésben kapható katalógusban megtekinthető. Kölesöndíj egy hónapra 50 kr. Egy hétre tehát mindössze 12 kr. esik, olyan csekély összeg ez, mely alkalmas ad a szerényebb állású egyéneknek is kitűnő könyvek olvasására, mely valóban a lelket gyönyörködteti. A kölesönkönyvtárt ajánljuk ugy a vidéki, valamint helybeli olvasó közörségünk szives figyelmébe.

Nyilttér.*

Válasz Dévai uraknak.

Nem vagyok barátja a hirlapi polemianak, de olvasván a Bares és Vidéke hetilap 28. számát, megtaláltam abban Dévai urak cikkét, melyet válasz nélkül nem hagyhatok. Miután nevezett urak tollukat tinta helyett epébe mártották, az ügyet az illetékes forum, a tanítóegylet elé fogom terjeszteni, mely leginkább hivatott annak elbírálására.

Nagyon meglepett a tanító urak eljárása és téves felfogása, amidőn tárgyi-lagos válasz helyett nevemet vesszőparipál használják, azt az egész cikket végigsuhogtatva, személyeskedés terére lépnek át. Azt hiszik az urak, hogy nem magyar hangzású névvel nem lehet valaki jó magyar, nem lehet tisztességes ember? Ne vegyék rosz néven, de ebből kifolyólag meg kell kérdeznem a tanító urakat, minek tartották önönmagukat, míg nem voltak Dévaiak?! Nagyon helyesnek tar-

tom én is, ha valaki a nevét megmagyarisítja, de egyedül a ruha nem teszi ám az embert!

Köszönöm a bókot, mit a miki ooda kapott, s tisztelettel tudatom Önökkel, hogy megalapítása óta én vagyok a vezetője, s másfél év óta kinevezett igazgatója, tehát nekem is juttatják a babért? Ea cikkemben nem tulajdonítottam magamnak érdemeket, nem mondtam magam tanítónak, arról a pályáról rég leléptem, tanítói oklevelem mellé a kisdédvóit megszerezvén, óvó lettem. Egyedül a tanítóknak irtam be az elért sikert érdemül, nekik tulajdonítom, hogy az ifjuság, a felnőtteket értem e kifejezés alatt, magyarul beszél, magyar dalokat énekel, magyar énekes könyvet használ templomban; beszélnek természetesen németül is, sőt néhány család otthon kizárólag németül beszél, de én azt, ha valaki két nyelven beszél, bárcsak tudnék én is vagy 4-5 félélt — mindig előnynek tartottam. Iskolánkban azonban — pedig a mikiiek később lettek, mint a Szulokiak, Würtenbergből letelepítve, az egy olvasókönyvön kívül még nagyító üveggel sem fognak német könyvet találni, s büszkén elmondhatom, hogy az idén végighallgatván mindkét iskola vizsgáját, egy árva hangot sem hallottam német nyelven kiejteni. Kifogásolom a szuloki iskola tanrendjét! Tessék uraim szakembereket megkérdezni, láttak-e már magyar szellemű iskolát, melynek tanrendje egész délutánra német nyelvi órát ír elő?

Kibujt a szeg a zsákból, kiderült, hogy én lovaltam fel a tanfelügyelőséget, megirigylvén a szuloki tanító urak kitüntetését, hogy csináljon esetepatét! Ha dicsekedni akarnék, talán én is tudnék kitüntetésekkel, s jutalmakkal előhozakodni, ha nem is éltem még akkor, amikor Dévai ur már működött. 42 év nagyon szép idő, s ha azt tekinti az ember, hogy az a tanítói rögzös pályán lett kitöltve, még érdem is, ép azért nem fér a fejembe, hogy mikép történhetett az néhány év előtt, a mikor Szulokban egy dohány tolvajt agyonverték, s Kaposvárra a kir. törvényszék elé egy csomó szuloki embert beidézték, méltóztassanak csak a Somogy akkori közleményét elolvasni, megtalálhatják benne, hogy ezek a jó magyarérelmü szulokiak megtagadták magyarságukat, kijelentették, hogy magyarul nem tudnak, csak németül, s nem is feleltek a magyar nyelven feltett kérdésekre. Mi itt az ok?

Azt is állítják a tanító urak, hogy a tanítói gyűlés jegyzőkönyvéből vett azon idézetem, hogy a szuloki iskolában a reáliák német nyelven adatkak elő, csak esetepaté volt? Látja Dévai uram, Ön jelen volt azon a gyűlésen, miért nem tiltakozott e vád ellen, Ön hallgatásával elismerte annak valóságát, ha velem történt volna ez meg, úgy én felszólaltam volna, sőt lelkiismeretbeli kötelességemnek tartottam volna, hogy jegyzőkönyvileg kértem volna, a tanítótársakat, jöjjetek, nézzétek meg iskolámat, győződjetek meg magatok! Nem a tanítót vádolom én, tudom, hogy a szegény tanító egymaga ugyszólván semmit sem tehet, a hatóságot keresem én, mely hivatva van az iskola ügyeit vezetni és ellenőrizni

Hogy Szulokban visszaesés állott be, Kaposvárott hallottam Csondor urtól, ne kívánják, hogy azt itt mind leirjam, mert oly szomorú állapotot rajzolt ő le többek előtt, hogy jobb elő sem hozni. Ismét a hatóság, vagyis az iskolaszékhöz fordulok s felkérem őket, hogy amikor hivatalosan kiírják a tanítói állásokra a pályázatot, ne így írják: kerestetik a szuloki „német-magyar“ tannyelvű iskolához tanító, legalább a magyart tegyék első helyre, s lesz mindig tanítójuk, mert a díjazást meg tudják neki adni, s ha azt akarják, hogy a gyermek, amint belép az iskolába, valamelyest értsen már magyarul is, szorgalmazzák az ovodai állás betöltését, hisz cikkemben erre nagyon is hivatkoztam, mert mi már oda jutottunk, hogy a családi életből az ovodába is oly gyermekeket kapunk, kiknek 80-90 százaléka már beszélget magyarul.

Kiellentem egyuttal, miután nem veszekedési vágy és irigység vezetett engem, noha az ily dolgot végtelenségig lehetne huzni, az esetleges újabb támadásra nem felelek, s mint mondtam, a tanítóegylet elé viszem az ügyet.

Mikén, 1899. július 15

Frick Lajos

Somogy megye mintaovodájának igazgatója.

* E rovatban közlöttekért nem vállal felelősséget a szerk.

494
vh. 99.

Árverési hirdetmény.

Alulirott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX t.-cz. 102 §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a szigetvári kir. járásbírósnak 1898 V. 4564 számú végzése következtében Dr. Boros Jakab budapesti ügyvéd által képviselt **Reiss és Berkovics** budapesti gyáros cég javára **Wertheim József** baresi lakos ellen 247 frt 11 kr. s jár. erejéig 1897 évi október hó 2-án foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 1258 frt 20 kr-ra becsült bolti cikkek, szobabeli butorok, különféle ruha kelmék, varrógép és egyebekből álló ingóságok nyilvános árverésen eladatkak.

Mely árverésnek a szigetvári kir. járásbírósnak 1898 V. 4564 számú végzése folytán 247 frt 11 kr. tőkekövetelés, annak 1893 évi augusztus hó 3 napjától járó 600 kamatai és eddig összesen — frt — krban bíróilag már megállapított költség erejéig alperes lakásán Bareson közbenjöttel leendő eszközlésére **1899. Augusztus hó 14-ik** napjának d. e 11 és fél órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. LX. t.-cz. 107 és 108 §§. értelmében készpénz fizetés mellett

a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is elfognak adatkni.

Szigetvár, 1899. július hó 13 án.

Boncz Lajos
kir. bír. végrehajtó.

Med. univ.

Dr. Gál Jenő

fog és szájspecziálista.

Pécsről

e hó folyamán helyben a **Garni szállóban fogorvosi** működését megfogja kezdeni.

Mindennemü plombok a legújabb vivmányok szerint.

F o g h u z á s.

Egyes és teljes

f o g s o r o k

kautschuk-, arany- és aluminiumból.

Magas jutalékban

részesülnek megbízható szolid ügynökök, kik törvényesen megengedett sorsjegyeknek, részletfizetésre való eladásával, egy nagy pénzintézet (részvénytársaság) számlájára foglalkozni óhajtának. Ajánlatok **„Confidentia“** címen: **Ekstein Bernát** hirdetési irodájába Budapest V., Fürdő-u. 4. sz. intézendők.

